
Analgetika mot akutt lumbago?

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

SIMON ANDRUP

Tidsskriftet

Dokumentasjonen for effekt og sikkerhet ved bruk av analgetika mot akutt lumbago er sparsom.

Illustrasjonsfoto: Elisaveta Ivanova / iStock

Akutt lumbago er en svært vanlig tilstand. Behandlingen består av informasjon, fortsatt fysisk aktivitet og eventuelt smertestillende legemidler. Innbyrdes effekter og risikoprofil av analgetika er imidlertid lite studert.

Effekt og sikkerhet ved bruk av analgetika ved akutt lumbago har nylig vært gjenstand for en systematisk oversikt og metaanalyse [\(1\)](#). Metaanalysen er basert på 98 randomiserte kliniske studier publisert de siste 60 årene med til sammen flere enn 15 000 pasienter. Totalt ble 69 forskjellige medikamenter eller kombinasjoner av medikamenter undersøkt. Med forbehold om at kvaliteten på evidensen var lav, hadde 17 preparater smertereduserende effekt

sammenliknet med placebo. Behandling med tramadol, baklofen og kombinasjon av paracetamol og tramadol var forbundet med økt antall alvorlige hendelser. Resultatene tyder på at leger bør utvise forsiktighet ved forskrivning av analgetika til pasienter med akutt lumbago.

– Smertelindring ved akutt lumbago er vanskelig å studere fordi smerteintensitet varierer meget fra person til person, og fordi de fleste blir spontant bra i løpet av to–tre uker, sier Johan Ræder, anestesilege og professor emeritus ved Universitetet i Oslo. Han påpeker at det selv med store studiegrupper må være betydelige forskjeller i smertereduksjon for å gi statistisk signifikans og evidens i en studie, og at resultatet fra metaanalysen, til tross for at den omfatter hele 98 enkeltstudier, dessverre er usikkert og preget av svært ujevn og til dels lav kvalitet på de enkelte studiene.

– Studien bekrefter likevel at paracetamol har liten eller ingen effekt på akutt lumbago, mens ikke-steroid antiinflammatoriske midler kan gi en beskjeden smertereduksjon. Bivirkninger er trolig underrapportert. Forfatterne unnlater også å diskutere betenkeligheter ved å bruke opioider ved akutt lumbago, sier Ræder.

REFERENCES

1. Wewege MA, Bagg MK, Jones MD et al. Comparative effectiveness and safety of analgesic medicines for adults with acute non-specific low back pain: systematic review and network meta-analysis. *BMJ* 2023; 380: e072962. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 12. juni 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0342
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 2. juli 2026.